

W dniu 27. II. 1948 r. stawit sie
na wezwanie Obwegowej Komisji
Badania Zbrodni Niemieckich
Ob. Tokaj Jar, zam. w Piastowie,
ul. Reymonta 25, prac. w Teatrze
Polskim, i wobec referenta
Obwegowej Komisji Badania
Zbrodni Niemieckich w Warszawie
Andrzeja Jarowskiego stoyt
nastepujaca relacja:

Wybiel powstania warszaw-
skiego karat mnie w swoim miesz-
kaniu stuzbowym przy ul. Sema-
torskiej 21/23, mieszczacym sie
na terenie Teatru Wielkiego.

7 sierpnia 1944 r. pojnym widokiem
bytem na dachu 4-piętrowym
"modelatorni", gdzie chciatem na-
"masnie" gotowic. Zainwestem
wtedy, ze oddzialy niemieckie
(jednostki nie mogtem rozpoz-
nac) atakuja od bocznej strony;

4
* Pod widownią stoi falni żółtych niebi; kilka wstaj
w kierunku teatru "kultuoris" pozerem piersi przed siebie
kierunek piersi i kierunek

niecierpieć się i wyłodzić ul. Folia
do domu przy ul. Folia, po stronie
pawyle, zainwestowanym, nie na
ul. Folia, blisko Trzebaciej co się
pali odnośnie w czasie, że pali
się jakas wystawa sklepowa.
Niedługo potem - gdzieś około 9-
wieczorem, ^{oddziały} Niemcy poruszając
się od Patali Brühla, rajstij
cichejnie, Loirsa na rogu ul.
Trzebaciej i Wiezbowej.
Zredtem wtedy do strony pod
głównym gmachem Opery, gdzie
przebywała b. duża grupa lud-
ności egw. (w czasie wojny 1939+
miesiło się tu do 3 tysięcy osób),
i zawiadomieniem rodzinie, owo-
im zawiadomienie ichyca się.
Ukazytem się najpierw nad Biblio-
teke, Teatru Narodowego razem
z Janem Binkowskim (ram. wzn
Klabrowa 14 - obecnie w wstaj).
Spędziłisney tu noc z 7 na 8. VIII.
Rano postanowitem wrócić do
strony publicznej, gdzie prze-
bywała zona. ^{xx} Przekładając
się 8. VIII. rano było widowni o-
pery zainwestowanym. ^{*} Na widowni
leżały zwłoki ok. 6-8 nieżywych,
który mieli skrzyśte bity.

Posłanowitem w obec tego ukryć się
& spowrotem. Wracitem do Teatru Naw-
dowego i ukrytem się w ruinach z 1939,
prebywając tu tam do wielkosa.
8. VIII. 1944 r. ^{przed} ^{była jeszcze dobra} ^{głównie} ^{przebieg}
się na teren Opery. Przechodząc
ktoś widowni, kaimażytem b.
długo, stos karpów, sadząc na
oko - w przybliżeniu 150 metrów.
Potem przechodłem pod konie od
centralnego ogrzewania Opery i tam
głównie się ukrywałem. Razem
ze mną byli: Jan Bielewski, Rou-
cyl, ^(zamiast w kabinie) ^{Wacław} ^{Chasarski} ^{Wład} ^{(tam}
w Warszawie, i inni - razem
10 osób.

Wychodząc z ukrycia po rytmie,
przechodźtem palnie ³⁻⁴ ^{okna} ^{widowni} ^{oper}
poście, tj. 11-12 ^{tytuł} ^{pal}
zwłoki się paliły. Odciotłem
wzrokiem, że byto wtedy na
widowni więcej zwłok, niż
wtedy, kiedy je widziałem
potem pierwszy, tj. 8. VIII. Nihogo
przy palących się zwłokach nie
byto, słychać byto z pewnej odleg.
tości jakby odnowę po pamięci.

36
Na pytanie pretychizującego świad-
ca, że będąc ichyły nr. 8 a 11-12,
VIII w kominie, nie mógł słyszeć
co się dzieje na widowni, a nawet
na podwórni Opery.

Przechodzić do relacji
XX (Zaimwarylen wtedy, jakiegoś
Zolnierza numer. w mundurze 44,
który rozmawiał po ukraiń-
sku.

W czasie jednej z wypraw po rzyw-
nosć, mogło to być lato połowy
sierpnia (daty dokładniej nie pa-
miętam) napotkalem - byłem
sam - na stosie zwłok, mogło
być ok. 50, tamci niecierpieli,
w ciemności Sabadinięgo, wypala-
nej w 1939 r. Było to podwór-
cie. Gdy przedmiotem tamte-
dy po pewnym czasie, zwłoki te były spalone
Na terenie Opery ichywałem
się do 18. X. 1944 r.

Do 14. X. mieszkałem na te-
renie Opery oddzielnym miesia-
nie. Słyszalem rozmowy niemiec-
kie i ukraińskie, widziałem
też Arw. Hougolów.

Co się działo na terenie pod.

wóra Opery w sierpniu i we wrześniu 1944 r. nie wiem, gdzie nie mogłem tamte dy przedrzeć aż do 14.X, tj. do momentu opuszczenia Opery przez oddziały niemieckie.

Janaj Man

Andrej Jandow